

S

P

L

A

V

!

**SOBOTECKÝ PRAVIDELNÝ LEHCE AVANTGARDNÍ VĚSTNÍK
ČÍSLO 1 / 30. 6. 2012 / ROČNÍK 14**

Sláva jazyku!

Jak poznáte, že jste se ocitli ve městě, kde právě začíná festival českého jazyka? Když vám krátce po příjezdu číšník podává půllitr Svijanského Mázu se slovy: „Tak tady máte to pivišťátko!“

Pokud jde o jazyk, fantazii se meze nekladou.

Čeština je mezi ostatními členy indoevropské rodiny proslavená svou tvárností. Slova jako „rozkošník“, „samorost“ nebo „usmrkánek“ mne pokaždé znovu přesvědčují o neskonale vynalézavosti našich praotců, kteří z neotesaného kmene jazyka společného všem Slovům vyřezali krásně opracovanou češtinu s oblinami a zákruty. Jak ta se povedla!

Zaposloucháte-li se do libovolného rozhovoru, můžete být velice překvapeni, kam až je lidská nápaditost schopna zajít, pokud jde o výrazivo.

„Čumenda“, „vypsychnout“, „debordelizace“, případně již výše uvedené „pivišťátko“ jsou skutečně pozoruhodné výplody lidské mysli, které poukazují na skutečnost, že čeština žije a dříme v každém z nás.

Je poměrně zajímavé, jak se hranice přijatelnosti konkrétních novotvarů mezi jednotlivci posouvá. „Vymazlený“ může být pro ucho některých uživatelů pohlazením, zatímco většina členů redakce vnímá tento výraz přibližně jako škrábání nehtem po tabuli. Podobně pozoruhodným faktorem rozhodujícím v okamžiku působení slova na člověka je mimojazyková skutečnost: vím-li, že *Povídky malostranské* napsal Jan Neruda, nezdá se mi v textu slovo „lidičkové“ ani zdaleka tak divné, jako když zazní z úst mladé ženy, která mi posléze popřeje „prima dník“.

Ptáme se proto každý den někoho z vás, jaká česká slova vám přinášejí radost nebo naopak žaludeční nevolnost. Kromě toho jako každoročně uvítáme vaše příspěvky, připomínky a dotazy, které nám pomáhají *Splav!* vytvářet a měnit. Zavádíme dopisní rubriku *Milčina jazyková poradna*, která i novopečeným zájemcům o naši mateřštinu osvětlí temná zákoutí jazyka, a samozřejmě nezůstáváme pozadu a „apgrejdovali“ jsme i grafickou podobu časopisu.

Snad pro vás letošní festival bude dostatečně kruptopřísná akcička!

Anna Buchalová
šéfredaktorka

56th

PROGRAM

19.30 sál sokolovny

Dora Viceníková: Korespondence V+W

divadlo Reduta

Vstupné 250,- Kč

JÍDELNÍČEK

Večeře

Obložený talíř, zelenina, pečivo

▲ Redakce vlastní rukou

Anna Buchalová
šéfredaktorka

„Tedy prý je neboha' hundsprajle
mra?' rasmelo harašivým
hlasem ze dveří.“

Pisatelka je podle velikosti a sklonu písma autoritativní a sebejistá osoba. Ostrá linie grafému *m* vypovídá o tom, že Anička vzbuzuje respekt a je zvyklá rozkazovat. Podle jistoty tahů písma navštívila Šrámkovu Sobotku nejméně dvanáctkrát.

Antonín Handl
grafik

Věta je zločin.
Toto je recidiva.

Je to zločinec prznící o stoly áček ohnutá femininní téčka. Písmeno *j* je příliš velké a značí problematický vztah k velkým věcem, například ke Šrámkovi, velrybám a počtu opakování, kolikrát se v Sobotce objevil – 4krát! Písmenka se nesklánějí předpisově doprava, ale kloní se v protisměru, jinými slovy, je-li aktuální marxismus, je fašista. Je-li to naopak, jde naopak.

Eliška Churaňová
redaktorka

Dnes bude poljars, na krasel polak-f.
Vyzob-kvite předstih. Mědoví stik kulivě.

Sobotky se účastní podruhé – poměrně čerstvá posila, která se ovšem s městečkem i festivalem stále seznamuje a nalézá neprobádaná místa. Rukopis prozrazuje stydlivost a introverzi, signalizovanou absencí obloučků a „vzduchu“ v písmenech *a* a *o*. Eliška nepřeskrtává *t*, což se v anglosaských zemích považuje za výsostný

znak rebelství a rozluky se společenským řádem, na kontinentě pak za výraz čerstvě prožívaného konfliktu s rodiči či jinými blízkými příbuznými, eventuálně spolubydlícími nebo oblíbeným prodávčem *Nového Prostoru*.

Eva Ullrichová
korektorka

Uvraťte-li někdo Osla požívat
fík nebo fík požívat Osla –
ty dvě věci nemohou se moc
často, leda v poesii –

Z ne příliš ladných rozmachů při psaní diakritiky lze vyvozovat, že pisatelka obvykle snídá v pozdějších hodinách. Sklon písmene *s* nám napovídá, že Eva se festivalu účastní poprvé. Ze střídavě chybějících a téměř dokonalých obloučků většiny klíčků poznáváme neukojitelnou touhu po laskání chlupatých koberců. Příkladně uhlazená písmena prozrazují slabost pro meloun s oříškovou čokoládou.

Jakub Freywald
sazeč

Říkali: „Neptej se.“ Tak jsem se neptal.

Podruhé účastníkem Sobotky, z rukopisu je ovšem zřejmé, že se dosud nenamáhal (nebo možná nestihl, za pravděpodobnější považujeme to první) seznámit se zavedenými a osvědčenými typografickými pravidly – uvozovky v jeho podání naprosto nerespektují pravidlo o počátečních devítkách a závěrečných šestkách. Nejvýraznějším prvkem písma jsou vodorovné linie v písmenu *t/T*, které vypovídají o nízkém sebevědomí zapříčiněném předčasně probuzenou sexualitou – traumatický zážitek bývá vyvolán například náhodným spatřením morbidně obézního muže pozdně středního věku ve veřejném plaveckém bazénu. Snad se měl Jakub přece jen raději zeptat...

Jan Prokopius
fotograf

Joci máti vsparily schovávan,
 na lebléa papíre schovávan.
 Splasblé vyslovení schovávan,
 rozprostěré do síru schovávan.

Sobotky se účastní potřetí. Na první pohled podle vypsaneho rukopisu odhadujeme, že toho autor už v životě mnoho napsal, zároveň je zvyklý lhát o svém biologickém věku a prohlašovat se za mladšího. Obvyklý komplex mladších bratrů, na které nikdy nevyzbyla ta nejhezčí holka. Široké mezery mezi řádky svědčí o potřebě životního prostoru, o touze bydlet v domě s vysokými stropy a rozlehlou zahradou plnou starých a vzácných odrůd jabloní. Doporučujeme podat si v příštím čísle *Splav!u* inzerát s poptávkou po rekreačním objektu v blízkém okolí.

Kateřina Veselovská
redaktorka

Za jednu ze základních
 hodnot, jež lidé vytvářejí
 « živí a milují », považo-
 val integritu vlastní osob-
 nosti. Ztrácíme - li se,
 ztrácíme vřady a měř
 absolutně nenahradielných.

Co řádek, to absolvovaný ročník festivalu. Každý řádek začíná vlevo a končí vpravo, což svědčí o pevně strukturované osobnosti a zálibě v řádu a pravidlech. Použití anglických uvozovek místo českých je nepochybně projevem Kateřinina kosmopolitismu, mezery okolo čárek a spojovníků vypovídají o jejím velkorysém nakládání s prostorem. Svůdné křivky malých j ponecháváme raději bez komentáře.

Markéta Hájková
redaktorka

Podle šéfa zloslůpa se letos
bude jak u mou. Trojzpřeží
zlasých kotoučů přijede!

Pisatelka je mladá žena. Úpravnost písma svědčí o povolání učitelky, nejspíše na základní škole. Zvlněná horní linka *t* ve slově „trojzpřeží“ a kombinace psacích a tiskacích písmen však vypovídají o touze porušovat zákony. Z jisté a pevné linie psacího i tiskacího *s* a *š* vyplývá, že autorka si psaní těchto grafémů osvojila velmi pevně v letech minulých. Z toho usuzujeme na jednu dřívější účast na Šrámkově Sobotce – festivalu, v jehož názvu tato písmena figurují.

Radek Ocelák
editor

Na kluka mám pěkněj radek.
Radek

Lingvista a sémantik s ukrajinskými kořeny. Z rýmařovské chyže pod horami odešel přes Prahu do Amsterdamu, rád se ovšem vrací do Vlasti. Je oblíben pro svou důslednost a pevný charakter, který se odráží i v jeho úzkostlivě pedantském rukopisu. Z lety vytrénovaného *k* je znát, že je na Sobotce již popáté. Na kluka má pěkněj zadek.

Silvie Mitlenerová
redaktorka

Damuj lev-sachianis život!
Ve Středočeském leaji je nejníšší
procenťo pokrytí realova šaralimacni
míti.

Rozmáchlá linie počátečního písmene *D* svědčí o malém vzrůstu pisatelky a o jejím přání stát se větší. Jiné znaky písma, zejména vyrovnání řádků a celkové zaoblení grafémů, však vypovídají o veselé a přátelské povaze. Kombinace „tře“ ve slově „Středočeském“ byla evidentně psána pomalu a pečlivě – můžeme se tedy domnívat, že autorka je hrdá na fakt, že její letošní návštěva Šrámkovy Sobotky je již třetí.

Tereza Šmejkalová
editorka

Vítku,
šli jsme na Hampř. Kde od redakce jsou v kašně.

Autorka se Šrámkovy Sobotky účastní již po šesté. Z rukopisu je zřejmé, že přetáhla maximální rozumný počet opakování a o festivalu ztratila všechny iluze, neboť již k úplně prvnímu úkolu přistoupila velmi ledabyle a lze očekávat, že podobně přistupuje k veškeré zadané práci. V písmenu *d* se objevuje nežádoucí klička, v písmenu *k* naopak klička chybí; tyto záměny jak známo signalizují velmi negativní vztah k mladším lidem, převážně dívkám pod dvacet let (což by naštěstí na chod redakce nemělo mít zásadnější vliv). Řádky udržuje rovné, avšak mírně přetékaají do sebe a na konci zůstává bílé místo – pisatelka si nedokáže kolem sebe udržet pořádek, uklízení nepatří k jejím oblíbeným činnostem.

Tomáš Tkáč
redaktor

Plná ulička zoufalých pohledů
potemněla jako jeho duše.
Sobotečtí, kde jste?

Úsporně pojednaný styl písma zaujme na první pohled svou až neosobní ladností. Cit k porozumění sakrální hudbě je obsažen v úhlednosti čisté jako slovo boží. Vše, co tento člověk zaznamená, působí objektivně a objevně. Neoriginální ladění rukopisu klame rovným tělem, jelikož dokáže nést originální obsah. Zahnutí otazníku funguje jako prostředník ve spojení sledované osoby s realitou. Jemné *j* prozrazuje, že soboteckou atmosféru bude letos komentovat již podruhé.

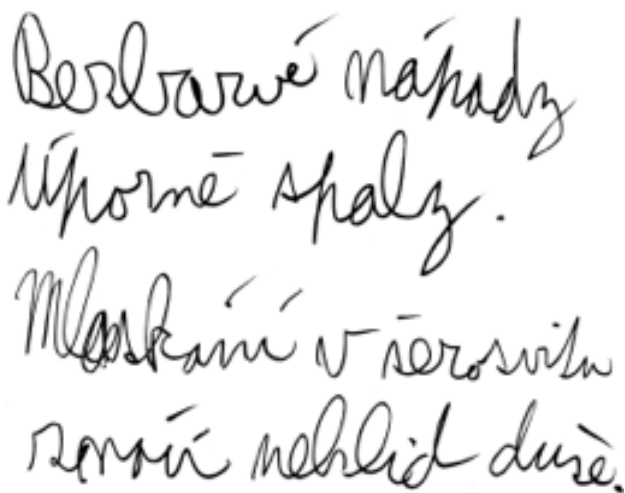
Vít Prokopius
sazeč

Srdce maloval Vaše.
Adresa je mrtvej.

Je na festivalu posedmé. Sebevědomé, rozmáchlé písmo prozrazuje suverenitu autora: musí být všude vidět a slyšet, ke všemu se rád vyjádří. Neumí nebo nechce psát psacím – má tvrdou hlavu. Pisatel je roztržitý, nespojuje písmena, neumí dotáhnout věci do konce. O nevyrovnanosti autora svědčí nestejně psaní písmene *j* a různý sklon písma. Písmo ale dobře sedí na řádku, pisatel má pevnou ruku, a to i v životě, je vůdčí typ. Lehké vyklenutí řádků nahoru naznačuje optimismus.

Vojtěch Diatka

redaktor

Bezbarvé nápady
líhové spalz.
Maskiní v serovitu
rozvířil nehlid duše.

Maximalistické rozložení slov na listě hovoří o velkých ambicích rozebíraného subjektu. Školácky provedené *B* v první větě poukazuje sice na jisté rozpaky, ale další energické tahy potvrzují prvotní dojem. Umocňuje ho taktéž sverpá linie čárek nad samohláskami. Z nich jako z letokruhů vyčteme, že se tato osoba na Šrámkově Sobotce vyskytuje již druhý ročník. Lačně vysoká *l* pak prozrazují její zálibu v gurmánství.

Zdeněk Ježek

redaktor

Nezta žaldug' brak. Ještě mám v kápote peří.

Ze sklonu písma je zřejmé, že sledovaná osoba má sklony k perfekcionismu. Tato tendence ji předurčuje například ke korektorským postům. Stručná výpověď by sice mohla naznačovat, že je proband psaním znaven, ale opak je pravdou. Buclaté kličky napovídají, že sobotecký vzduch dýchá letos poprvé. Velké *ž*, vzdáleně připomínající osminovou notu, naprosto jasně vypovídá o jeho hudebním nadání. Rozbor písmene *m* odhaluje i nepříliš lichotivý fakt: Zdeněk používá koncentrované chemické preparáty na posílení vlasů.

Milčina jazyková poradna

Milá Milko,

všechny holky ve třídě vzdychají po princí na bílém koni, zlatíčkovi, lásečce... copak už úplně vyšly z módy tvrdé vzory? Vždycky jsem si myslel, že pořádný samec musí být drsný, drzý, dravý a svalnatý chlapák – a ony že prý chtějí spíš nějakého galantního, žabího, pofidérního a labilního cukrouše. Co mám dělat?

Tvůj Fred

Milý Frede,

vím, že tě asi zklamou, ale chceš-li si někdy zapicat, není zbytí: troufni si na jemnost.

Tvoje Milka

Sazeč a jeho padawan

Plus minus

Plus: Zahrádka v Poštali

Nemůžete se s přáteli dohodnout, zda dnes radši česnečku, nebo pizzání? Projděte skrz Poštu směrem k Maštali. Stolky na zahrádce jsou vybaveny jídelními lístky obou podniků a číšníci z obou táborů přijímají objednávky podobojí. Harmonická koexistence namísto konkurenčního boje – poselství soboteckých restaurátérů rozeznělo i zatvrzelá redaktorská srdce. Kéž zde letos ke společné krmi usednou nejedna pedagožka a nejeden buřič!

Minus: Výrostci v podloubí

Kdo umístil onu dvojici lavic ze všech podloubí na náměstí zrovna ke vchodu do redakce? Kdo, kdo jen našeptal místní mládeži, že zrovna zde je nejvhodnější místo k užívání omamných a karcinogenních látek? V dřívějších letech se zde, pravda, podobným činností oddávali členové minulých i současných redakcí, ovšem velmi umírněně a něžně; dnes jim nezbyvá než ustoupit před obléhající armádou do své pevnosti, a dokonce se zabezpečit klíčem. Běda!

Radim Kučera

Anketa

Dotazovaný: Radim Kučera

Pokolikáté jsi na Sobotce? Potřinácté.

Jaké je tvé oblíbené slovo? Mňouk.

Které slovo nemáš rád? Problém.

Dopis, nebo e-mail? E-mail.

Jsi pravák, nebo levák? Pravák.

Co říkají o tvém rukopisu? Sedmá třída?

Používáš dopisní papíry? Ano.

Posílal jsi spolužákům dětská psaníčka? Ano.

Obdržel jsi milostné vyznání v dopise? Ano.

Dostal jsi někdy anonym? Ne.

Kdy jsi naposledy poslal dopis poštou? Předloni.

Kdy jsi naposledy obdržel osobní dopis poštou? Nepamatuji se.

Nevadí ti olizovat prezidenta? Jen pokud nemá jahodovou příchutí.

Markéta Hájková

redaktorka

Můžete se stále hlásit do dílny tvůrčího psaní s R. Nekudou

Poslední tři volná místa!

SPLAV! - Sobotecký Pravidelný Lehce Avantgardní Věstník

Redakce: Anna Buchalová, Vojtěch Diatka, Jakub Freywald, Markéta Hájková, Antonín Handl, Eliška Churaňová, Zdeněk Ježek, Silvie Mítlenerová, Radek Ocelák, Jan Prokopius, Vít Prokopius, Tereza Šmejkalová, Tomáš Tkáč, Eva Ullrichová, Kateřina Veselovská

Vychází v Sobotce během 56. ročníku festivalu Šrámkova Sobotka, od 30. 6. do 7. 7. 2012.

Cena 15 Kč.

Vydává občanské sdružení SPLAV!, Milady Horákové 123, 160 00 Praha 6, IČ 26674122.

splav.redakce@gmail.com

MK ČR E 15812

